

Інтеграція освітньої системи навчального закладу відповідно програм європейської мобільності

Молчанова Ю.В. *(Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, України)*

Процеси інтеграції української системи вищої освіти в європейський науковий та освітній простір потребують конкретних дій з боку учбових закладів відповідно внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Компетенції випускника учбового закладу – область того, що особа, яка навчається, повинна знати, розуміти та виконувати після завершення навчального процесу, розширюються аспектами, визначеними в Рекомендаціях Європейського Парламенту і Ради "Про встановлення Європейської кваліфікаційної структури для можливості отримати освіту протягом усього життя" [<http://zakon4.rada.gov.ua>].

За європейським кваліфікаційним підходом, професійний та особистий розвиток студента, науковця та в наступному викладача вищого навчального закладу починається з засвоєння практичних знань та навичок адаптації до життя і навчання в різних країнах Європи. Особливе значення надається загальножиттєвим компетенціям: вмінню самостійно приймати рішення та нести відповідальність, здійснювати роботу в команді, впевно орієнтуватися в економічному і правовому контекстах, володінню європейськими мовами.

Одеська державна академія будівництва та архітектури підтримує багатосторонні зв'язки з освітніми і науковими центрами європейських країн, студенти та викладачі беруть участь у міжнародних науково-практичних конференціях та наукових проектах. Під час закордонних відряджень опановуються нові методики навчання, забезпечується їх впровадження в учбовий процес, виконується міжнародне науково-практичне співробітництво. Студенти академії все частіше становлять учасниками програм обміну, покращується координація та планування заходів з міжнародного співробітництва між відділом міжнародних зв'язків та інститутами, факультетами та іншими підрозділами академії.

Розширення мобільності студентів, викладачів, дослідників пов'язано з рядом питань, вирішенню яких може сприяти досвід закордонних навчальних закладів. Студенти, що беруть участь в семестровому або річному обміні,

реєструються в якості студентів-очників і мають можливість проходити курси на відповідному рівні за згодою керівника відповідного факультету. Більшість закладів допомагає приїжджаючим студентам і науковцям знайти житло в одній зі своїх резиденцій або в приймаючій сім'ї, за бажанням пошук приміщення для житла здійснюється самостійно.

Враховуючи відмінність у традиціях та культурі різних країн, доцільним є впровадження вступної лекції для студентів, що прибули навчатися за обміном. Метою таких заходів має бути як ознайомлення з системою університету, так і особливостями повсякденного життя у новій культурі. Для розробки матеріалів такої лекції безцінним є досвід викладачів після закордонних відряджень та студентів, що перебували на стажуванні в інших країнах.

Варто зазначити, що заходи, спрямовані на допомогу міжнародним студентам, розраховані не лише на комфорт студентів-гостей, але й на створення кращих умов для взаємодії. Організаційним ядром може бути штаб, в якому виконують волонтерську роботу місцеві студенти. Логічною є делегація цих повноважень студентським самоврядуванням. Результатом діяльності штабу є спільне дозвілля: дискотеки, поїздки, перегляди кіно, спортивні заходи, вечери міжнародної кухні. Задача культурних заходів – адаптація студентів у новому середовищі, в ідеалі – відсутність меж між місцевими студентами та гостями університету в кінці семестру.

Структура роботи з студентами за обміном може мати вигляд координаційного офісу «Welcome Desk», в якій працюють співробітники навчального закладу. Особлива увага приділяється допомозі з оформленням документів як для університету, так і при реєстрації за новим місцем проживання. Це сприяє зниженню кількості бюрократичних помилок. Куратор може надавати консультативну допомогу протягом усього семестру, проте основне навантаження припадає на перші тижні нового семестру.

Додатково за власним бажанням студенти вивчають мову країни перебування, для чого кафедра іноземної мови університету організує курси. Цікавим є досвід об'єднання студентів у тандеми: двоє студентів, місцевий та гість, товаришують з метою взаємного вивчення мов. Таким чином з'являється можливість розвивати комунікативні та розмовні навички, краще розуміти менталітет та традиції обох сторін, а для гостей університету створюється більш комфортна атмосфера.

З боку українських студентів актуальним є питання про порядок зарахування результатів академічної мобільності та визнання результатів їх закордонного навчання. У випадку неможливості перезарахування кредитів через відмінність у навчальних програмах, має бути розроблена система дострокового складання іспитів чи продовженої сесії для студентів, що планують навчатися за обміном.